

Rekneskapsrapport pr januar 2023

Saksbehandlar:
Ingrid Karin Kaalaas

Arkivkode:

Arkivsaksnr.:
23/1499

JournalpostID:
23/12712

Saksnr:	Utval: Bjørnafjorden formannskap	Dato:
----------------	--	--------------

Kommunedirektøren sitt forslag til vedtak:

Formannskapet tar rekneskapsrapport pr januar 2023 til orientering.

Bjørnafjorden, den 24.02.2023

Christian Fredrik Fotland
Kommunedirektør

Samandrag:

Rekneskapsprognose pr januar viser at det kan bli eit meirforbruk på 96,5 mill. kr. i 2023. Dette er alvorleg, men ikkje overraskande ut frå dei avvika som det blei rapportert om hausten 2022. Budsjettrammene for 2023 er i hovudsak berre auka med løns- pris- og pensjonsvekst og justert for tiltak i statsbudsjettet i forhold til budsjettet for 2022. I tillegg er det lagt inn eit samla innsparingskrav på 25 mill. kr på sektorane knytt til prosjekt økonomisk handlefridom.

Konsulentselskapet PwC har lagt fram sine rapportar der dei peikar på moglege innsparingsområde for kommunale tenester. Kommunestyret skal behandle rapportane i slutten av mars.

Konsekvensar av saka/vedtaket:

Økonomi:

Saka gjev styringsinformasjon vedr den økonomiske situasjonen.

Klima:

Saka har ikkje konsekvensar for klima eller miljø.

Folkehelse:

Saka har ikkje konsekvensar for folkehelsa.

Saksframlegg:

Om rapporten

Årets første rekneskapsrapport ligg no føre. Vi har gjort nokre endringar i årets rapport, m.a. basert på kommunestyret sitt budsjettvedtak for 2023:

Vi har lagt til ein kolonne for budsjett hittil i år etter ønske frå kommunestyret om å periodisere budsjettet. Det er brukt ulike «nøklar» for å periodisere (fordele) budsjettet ut på dei ulike månadene, og vi er usikre på kor godt dei vil treffe.

Forbruksprosenten er rekna ut frå rekneskap i % av årsbudsjettet. «Normal» forbruksprosent pr. januar for løns-intensive einingar er ca. 9%.

Vi har lagt til ein kolonne Prognose årsavvik, som er vårt beste estimat på noverande tidspunkt om forventa meir-/eller mindreforbruk i forhold til budsjett. Minus tal betyr meirforbruk eller mindre inntekter («underskot»), positive tal betyr mindreforbruk eller meirinntekter («overskot»).

Frie inntekter

Prognose for 2023: Kommunen får eit trekk i rammetilskotet vedr konsesjonskraft. Beløpet blir ikkje avklart før i revidert nasjonalbudsjett. Inntekter frå Havbruksfondet kan vise seg å bli høgare enn budsjettert, ref. utbetaling i 2022.

Kommunen sine frie inntekter består av rammetilskot, skatteinntekter og andre generelle driftsinntekter (integreringstilskot flyktningar, rentekompensasjon frå Husbanken, utdeling frå havbruksfondet).

Bjørnafjorden kommune sitt vedtatte budsjett er basert på regjeringa sitt framlegg til statsbudsjett. Stortinget behandla før jul framlegg til statsbudsjett for 2023. Stortinget sitt vedtak inneheld justeringar som har innverknad på kommunen sitt rammetilskot og på kommunen sine tenester/oppgåver. Dei største endringane er kompensasjon (auka rammetilskot) vedr gratis kjernetid i SFO for andreklassingar, og trekk i rammetilskotet på 8,55 mill. kr vedr konsesjonskraft, ref. eiga politisk saksframlegg om dette. Kommunen må saldere budsjettet for 2023 på nytt som følgje av dette. Administrasjonen har hatt ei utfordring med å finne gode framlegg til korleis kommunen skal dekke inn trekket vedr konsesjonskraft. I brev av 08.02.2023 opplyser Kommunaldepartementet at trekket i rammetilskotet vil bli justert i framlegg til revidert nasjonalbudsjett. På bakgrunn av dette har administrasjonen utsett framlegg til saldering av kommunebudsjettet til etter revidert nasjonalbudsjett.

Skatteinntektene for januar 2023 er omtrent identisk som skatteinntektene for januar 2022. Også på landsbasis er kommunane sin samla skatteinngang beskjeden med ein vekst på 0,1%.

Integreringstilskot for flyktningar vil auka ved auka mottak av flyktningar, men inntektene vil måtte brukast til å dekke sektorane sine auka utgifter i samband med mottak og integrering.

Rentekompensasjon frå Husbanken kjem først i slutten av desember, men det er ikkje venta avvik mot budsjett. Når det gjeld tildeling frå havbruksfondet er vi derimot meir usikker. I 2022 fekk kommunen tildelt 29,4 mill. kr – langt meir enn venta. Vi er usikre på om tildelinga vil legge seg på dette nivået framover eller svinge slik det har gjort tidlegare. Budsjettert beløp i 2023 er på 8 mill. kr.

Finans

Prognose for 2023: Finansporteføljen har pr. januar ei positiv avkastning på over 5,7 mill. kr.

Renteutgiftene ser så langt greie ut i forhold til budsjett. Finansporteføljen har pr. januar ei positiv avkastning på over 5,7 mill. kr. Det er ikkje budsjettert med avkastning i 2023. Det er von om høgare renteinntekter av bankinnskot enn budsjettert på grunn av god likviditet.

Fellesområde

Prognose for 2023: Fellesområde kan få eit negativt avvik, førebels estimert til 10 mill. kr, knytt til reguleringspremie pensjon.

Fellesområde består av Folkevalde organ, Fellesutgifter og Pensjon.

Folkevalde organ ser så langt grei ut i forhold til budsjett, men erfaring frå 2022 og til dels tidlegare år viser at ein stor del av utgiftene blir ført i desember. Det er såleis vanskeleg å lage prognose så tidleg på året.

Det er knytt usikkerheit til utgiftene i samband årets lønsoppgjer m.a. som følgje av nye tal for prisveksten. Det er grunn til å tru at lønsoppgjeret, og dermed reguleringspremien, vil bli høgare enn det SSB og dermed pensjonsleverandørane har lagt til grunn i sine premieprognosar som budsjettet byggjer på. Vi legg førebels til grunn ca. 10 mill. kr i auka

reguleringspremie, men beløpet er usikkert. Premie for yrkesskade forsikring har auka kraftig i 2023 og er vesentleg høgare enn budsjettert.

Merk at forbruksprosenten for Fellesområde kan vere litt avvikande gjennom året. Det har samanheng med at det er budsjettert med 65,7 mill. kr i bruk av premiefond i 2023. Rekneskapsføringa av premiefondet vil skje i «bolkar» ut over året etter avtale med pensjonsleverandør.

Stab

Prognose for 2023: Stab kan få utfordringar med innsparingskravet på kr 700.000.

Stab består av Rådmannen sin stab, økonomiavdelinga, HR avdelinga, inkl. IT.

Stab har fått eit innsparingskrav på kr 700.000 for 2023. Stabstenestene kan dei neste åra få naturleg avgang knytt til årsverk. Det vil for kvart tilfelle bli gjort ei vurdering om ein kan trekka ned den aktuelle ressursen. Det er så langt ikkje identifisert nokon ressursar som kan trekkast ned, men dette er noko administrasjonen har kontinuerleg fokus på.

Oppvekst

Prognose for 2023: Oppvekst kan få eit meirforbruk på 38,1 mill. kr.

Dette er basert på:

- Innsparingskrav frå 2021 og 2022 som er lagt inn i budsjett og ikkje er realisert - 11,1 millionar
- Auke i utgifter knytt til enkeltelevar med store hjelpebehov for skuleåret 2022/23 - 3 millionar
- Vidareføring av plasseringar i barnevern og at det tar noko tid å redusere kjøp av tenester frå private - 10 millionar
- Manglande nedtrekk som følgje av demografi (vi har fått fleire og ikkje færre barn i barnehage), tilskotssatsane i private barnehagar har auka - høgare deflator utan at dette er kompensert + auka kapitaltilskot- til saman 14 millionar.

I PwC rapporten ligg det forslag til kostnadsreduksjonar og auke i inntekter som kan bidra til å lukke delar av dette gapet. Det vil bli vanskeleg å realisere tiltaka slik at dei får særleg innsparingseffekt allereie i 2023.

Det er førebels tidleg på året, men drifta i einingane blir følgt tett for å sikre balanse.

Oppvekst - Fagstab og felles satsingar

På fellesområdet ligg det per i dag eit innsparingskrav som ikkje er definert. Dette utgjer 11,1 millionar. Det er urealiserte nedtrekk frå 2021 og 2022. Døme på dette er ikkje definerte nedtrekk i Bjørnafjorden 22 og manglande priskompensasjon.

Skular

På skuleområdet varslar vi 3 millionar i meirforbruk. Dette skuldast at det for skuleåret 2022/23 er tildelt 5 millionar meir til skulane knytt til elevar som har store hjelpebehov og dette vil følgje oss ut dette skuleåret. Elevane skal få det dei har krav på og vi arbeidar saman med rektorgruppa for å sjå på tildelingspraksis og omfang. Dersom resultatet av gjennomgangen blir ei justering på ekstratildeling til elevar frå hausten 2023 betyr dette at fleire skular må justere bemanninga. Ei justering frå hausten vil berre få 5/11 effekt og dette gir 3 millionar i meirforbruk for budsjettåret.

Opplæringslova §1-4 handlar om rett til intensiv opplæring. For elevar på 1. til 4. årstrinn som står i fare for å bli hengande etter, er det viktig å forsterke den tidlege innsatsen. Intensiv opplæring er meint å vere del av den ordinære tilpassa opplæringa. Det skal vere ei kortvarig og målretta innsats i lesing,

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift

skrivning eller rekning. På grunn av stramme rammer i skulane, er det vanskeleg å sikre retten til intensiv opplæring (§1-4 i opplæringslova). Det kjem meir om dette i 1 tertial og i kvalitetsmeldinga. Fleire skular slit med å sette inn nødvendige tiltak i elevgruppa. Som følgje av den stramme finansieringsmodellen i skulane er det lite rom for å hente inn andre yrkesgrupper som til dømes miljøarbeidar/sosialarbeidar. Per no er det berre dei store skulane som har noko fleksibilitet til å justere personell etter ressursbehov på dei ulike trinna. Små einingar har ikkje den moglegheita. Vi kjem tilbake med meir informasjon om dette i tertialrapport og Kvalitetsmelding.

Familiens Hus

Barnevern: Ved inngang til 2022 var barneverntenesta underbudsjettet med 5 millionar knytt til oppvekstreforma. I 2022 hadde barneverntenesta eit meirforbruk på 10.2 mill. Dette var knytt til institusjonsplasseringar av ungdom, plassering i statlege beredskapsheimar og kjøp av private tenester. Barneverntenesta går inn i 2023 med risiko for same overforbruk knytt til desse postane. Det er og risiko for at det kan kome nye plasseringar som vil auke overforbruket ytterlegare. Familiens hus er i ein overføringsprosess i forhold til bruk av tilsette i familieteamet til samvær og rettleiing (fosterforeldre og foreldre) og dette vil det ta noko tid ut i det nye året før vi ser effekt av. Det er nyleg avslutta ein del private tiltak som vil gje reduksjon dei neste månadene på utgifter.

Barn, unge og familiar: Eininga drifrar i henhold til stramt budsjett. Kommunestyret har i januar 2023 vedteke at vi skal ta i mot 170 nye flyktningar. Dette vil krevje styrking av budsjettet i eininga gjennom auke i tal stillingar i Flyktningtenesta. Dette vil bli dekkja av integreringstilskot frå Staten.

Førebyggjande helsetenester: Eininga drifrar innafor stramt budsjett. Statlege tilskot frå helsedirektoratet vil bli ytterlegare redusert noko som gjer at vi må sjå på bemanninga frå hausten 2023. Vi kjem tilbake til dette i 1 tertial. I samband med revidert statsbudsjett blei det frå regjeringa si side peika på ei satsing på helsesjukepleiarar som eit av fleire tiltak for å styrke psykisk helse barn og unge. Per i dag har vi ikkje oversikt over om det kjem nye midlar frå Helsedirektoratet som kommunane kan søke på.

Barnehagar

Barnehageområdet drar med seg betydelege økonomiske utfordringar inn i 2023: Det blei lagt inn eit nedtrekk på 3 millionar på barnehage basert på demografi (forventa nedgang i barnetal i barnehage). Vi planla for nedgang i barnetalet frå 2022 til 2023 på same nivå som frå 2021 til 2022. Frå januar 2022 til januar 2023 har vi derimot hatt ei auke på totalt 68 plassar, 50 i private barnehagar og 18 i kommunale barnehagar. Vi må difor varsle at dette nedtrekket er urealistisk å nå i 2023.

Dei kommunale barnehagane har hatt ei auke på 11 små barn (22 plasser) og ein reduksjon på 4,47 store barn (= plasser). Dette gir netto auke på 17,53 som er tilnærma 18 plassar. I forhold til bemanningsnorm utløyser 18 plassar 3 årsverk, men vi klarar ikkje å fordele barna heilt ideelt mellom barnehagane. Os barnehage tok i mot alle frå Flåten naturbarnehage som ønskte Os barnehage som erstatning når Flåten blei lagt ned midt i barnehageåret. Dette gjekk ikkje heilt opp i forhold til bemanning og det har difor vore ei auke av grunnbemanning i kommunale barnehagar frå januar 2022 til januar 2023 med til saman 3,79 årsverk.

Tal barn i barnehage vil gå ned frå august 2023 og dette vil medføre at bemanninga blir redusert. Vi har estimert reduksjon på ca. 1,6 millionar frå hausten. Dette er basert på tal barnehagebarn som går over i skule og eit anslag over kor mange barn vi trur vil starte etter barnehageopptaket. Summen kan bli endra som følgje av at vi ikkje har "ideelle delingstal" på barn og tilsette. At Holdhus barnehage skal drivast vidare med kommunal drift i 2023/24 påverkar også talet.

Helse og velferd

Prognose for 2023: Helse og velferd kan få eit meirforbruk på 52 mill. kr.

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift

Helse og velferd - fellesområdet

På fellesområdet til Helse og Velferd ligg det no ein stor innsparingspott på ca. 33 millionar som etter kvart må fordelast ut til einingane. Før ein kjem i gang med konkrete tiltak vil dette vere eit meirforbruk som ligg. Kjem ein kjapt i gang med konkrete tiltak vil dette kunne reduserast i løpet av året.

Avdeling for forvaltning og bustad

Ligg foreløpig an til å drifte i balanse.

Legevakt og legetenester

Situasjonen på legevakt og legetenester er blitt meir stabil, men mykje av det skyldast kostbare tiltak som Nordsjø-turnus og innleie av vikarlegar. Det gjer at om ting held fram på denne måten vil legetenestene ha eit meirforbruk på ca. 6 millionar i 2023.

Helsefremming og rehabilitering

Eininga har tiltak for innsparing i budsjettet som ikkje har latt seg realisere enno då ein av ventar framtidig organisering av eininga. Dvs. at sannsynlegvis vil det berre bli halvårs effekt av tiltaka som allereie ligg inne i budsjettet og dermed eit mogleg meirforbruk på ca. 1 million kroner.

NAV

Ligg foreløpig an til å drifte i balanse.

Psykisk Helse og Rus

Er noko usikkerheit knytt til Askviknes/Ambulerande. Litt for å konkludere, men starten på året tyder på at det er fare for meirforbruk på ca. 500.000.

Pleie og Omsorg

Tala for januar er prega av mykje sjukevikar og overtid. Dette har bakgrunn i mykje sjukdom i desember, som gir utbetaling i januar. Det er særleg dei to Bu- og behandlingssentera som er hatt store meirutgifter knytt til dette.

Det må presiserast at det er tidleg i året og at prognosen er ytterst usikker.

Tilrettelagte tenester

Tilrettelagte tenester ligg samla sett i rute pr. januar. Det er visse skilnader internt på området, men samla sett er prognosen at ein held budsjettet.

Samfunnsutvikling

Prognose for 2023: Samfunnsutvikling kan få eit meirforbruk på 1,5 mill. kr.

Brann og redning

Brann og redning har eit innsparingskrav på 1,5 millionar, men effektar av endringar som blir sett i verk framover vil ta noko tid då det må gjerast endringar på grunnleggande arbeidsordningar i forhold til turnusar og overtidsbruk.

Samferdsel

Vintermånadene slår hardt inn på rekneskapen ifht vintervedlikehald. Året har starta med mykje snø som gjer at brøytemannskapa må kallas ut. Det er for tidleg å sei om dette vil ha innverknad når ein ser heile året under eit, men dersom ein får ein snørik slutt på året så vil vintervedlikehold vere ein utfordring.

Plan- og byggesak

Saksmengda og inntekter er i henhold til prognose og ligg foreløpig an til å drifte i balanse.

Eigedom-drift/prosjekt

Fokus på ENØK tiltak vil fortsette for å få ned straumforbruket. Allereie første månad har ein klara å spare om lag 70 000 kWh i forhold til året føre.

Ligg foreløpig an til å drifte i balanse.

Kultur

Ligg foreløpig an til å drifte i balanse.

Innbyggjarservice

Ligg foreløpig an til å drifte i balanse.

Bjørnafjorden, den 24.02.2023

Ingrid Karin Kaalaas

Økonomisjef